

af dens Forsvarsmidler, vilde ansføre enhver Gvne for at fremkalde et endnu stærkere Baaben, opdyngte et endnu fyldigere Krigsmateriel. En saadan Nation vilde saa langt fra vinde Anerkendelse ved en Bestræbelse af den Natur, at den tværtimod vilde vække en begrundet Lviol, om den dog ikke higede efter Keilighed til paany at kaste sig ind i Krigstummelen, navnlig ved at kunne fremstille sig som en heldig Allieret for en eller anden Magt, der havde Opfordring til at begynde en Krig; og da, om den end var nok saa uskyldig, om den end med nok saa megen Hpe kunde bortvise fra sig enhver Beskyldning af den Art, vilde Paastudet kunne være der. Skulde det være nødvendigt for os, der have haft saa sørgelige Erfaringer i den Retning, at dvale videre ved disse Betragtninger? Har Danmark ikke i sin Tid besiddet en Flaade, der langt oversteg dets Gvne? Har Danmark ikke med den største Uret set sig bekyldt for, at denne Flaade kunde bruges i Alliance med Frankrig? Og har Danmark ikke derved været Gjenstand for en af de mest oprørende Volds handlinger, den nyere Tids Historie kjender, og er det ikke Begyndelsen til vore Ulykker? Derved indblandedes vi i den syvaarige Krig, som endte med, at man benyttede sig af vor Svaghed til at fratagte os Norge.

Lad os nu dog engang se, hvorledes det stiler sig, med Hensyn til, hvad vi have gjort i finansiel Henseende for Udviklingen af vort Forsvarsvæsen! Jeg er overbevist om, at, hvilke Beskyldninger man end vil kunne komme frem med ligeoverfor vore Bestræbelser for Forsvarets Udvikling i de forløbne Aar, skal det vise sig, at den Beskyldning, at Repræsentationen har været karrig med Pengemidler til dette Formaal, er uretfærdig, er ubillig og bør tages tilbage. Gjennem de finansielle Sammenstillinger, jeg tidligere har tilladt mig at forelægge det høie Thing, og for hvis Beregningsmaade jeg udsærlig har gjort Rede, viser det sig, at vi til vor Hær og Flaade, dengang vi stode foran den sidste Katastrofe, udgave et Beløb, som efter Gjennemsnittet af de Aar, jeg da lagde til Grund for Beregningen, var for Kongerigets Vedkommende 3,979,000 Rd. Jeg agter naturligvis ikke paa Hundreder eller paa Beløb derunder, men afrundet i Tusinder. Efter Krigen — jeg forbigaar selve Krigsaaret — var dette Beløb naturligvis svulmet betydelig op. I Finanssaaret 1865—66 udgave vi saaledes ifølge Statsregnskabet 5,234,000 Rd.; de 3,979,000 Rd. vare altsaa stegne til 5,234,000 Rd. Man antog nu, at det vilde være muligt at nedsette denne Udgift, og Bestræbelserne i denne Retning vare heller ikke aldeles uden Følge, thi i det paafølgende Finansaar, 1866—67, var Summen nedgaaet til 4,826,000 Rd. Nu kom Herrevisionen, som man vel saae vilde blive noget mere bekostelig, end man oprindeligt havde troet, men som man dog havde haabet ikke i nogen væsentlig

Grad vilde forrykke Forholdet. Man troede, at enkelte ekstraordinære Udgifter, som faldt paa de første Aar til de store Anskaffelser af Geværer og Signende, kun vilde være forbigaaende, og at man lidt efter lidt vilde komme tilbage til et noget mere begrændset Beløb. Jeg vil her indskyde en Bemærkning. Personlig danner jeg mig meget nysigtige Sammenstillinger af de forskellige Bevillinger og posterer de forskellige Beløb paa den Maade, som jeg anser for at være den rette. Det vilde, hvis jeg benyttede mig af disse Tal, i høi Grad kunne tjene til Støtte for, hvad jeg ønsker at udvilde; men da jeg ikke ved denne Keilighed vil lade den ringeste Lviol tilbage hos Nogen om Tallenes Betydning, har jeg besluttet mig til kun at ansføre Tal, som Enhver i Diebliffet kan verificere og klart se Betydningen af. Jeg indskrænker mig saaledes til at ansføre de Tal, som de Herrer kunne se i den sidste af statistisk Bureau udgivne Oversigt over Statsudgifterne for de 3 Finansaar 1870—71, 1871—72, 1872—73. For disse 3 Aar ere nu Beløbene, som ere udgivne til Hær og Flaade, respektive 6,869,000, 6,507,000 og 6,398,000 Rd. eller, naar jeg tager et Medium af de 3 Aar for at komme til noget mere Umindeligt og komme bort fra de tilfældige Omvælinger i de enkelte Aar: 6,600,000 Rd. Det er altsaa dette Beløb, Udgiften til vort Forsvarsvæsen er stegen til fra 3,979,000 Rd. før Krigen. Det er en Tilvæxt, som maa siges at være i høieste Grad betegnende. Det er en Anstrængelse, som det forekommer mig burde fortjene en anden Bedømmelse end den ubillige, der saa ofte tager Ordet; den burde forstaae den lovgivende Magt for enhver Behreidelse for at have været karrig med Hensyn til Anvisning af Udgifter. Et andet Spørgsmaal er Udgiftens Anvendelse, som jeg her slet ikke skal dvale ved. Men, mine Herree, alle Stater hele Europa igjennem anstrænge sig jo paa det Hberste for i den Retning at udvilde deres Gvner og Kræfter. Alle Stater offre langt Mere, end man nogenstinde vilde have troet muligt at naae op til, for at bringe deres Krigsvæsen paa en agtværdig Fod. Man vil derfor sige: Det er intet Under; om Danmark har fulgt den almindelige Strøm; Danmark maa paa lignende Maade have forøget sine Udgifter som alle andre Stater have forøget dem; og hvad vil det betyde, om vi oplyse, at man i 3 Aar er kommen fra 3,979,000 Rd. op til 6,600,000 Rd., naar alle andre Stater i maaste endnu højere Grad ere gaaede frem paa samme Bane? Det vil derfor ikke være af Veien at kaste et Blik paa Forholdene i den øvrige Verden. Jeg skal sige, hvorledes jeg vil ansføre det, som jeg anser for det mest Karakteristiske her. Simpelt hen at nævne, hvor mange Millioner den og den Stat udgiver til sit Forsvarsvæsen har ikke den ringeste Betydning, thi dette Moment kan jo kun aabenbart faae nogen Betydning ved at sammenlignes med Statens